

Programowanie II

Lista 4

Podział aplikacji, wektory

Aplikacje warto dzielić na więcej plików

Plik nagłówkowy – w tym wypadku o nazwie naglowek.h. Zawiera określenia wszystkich zmiennych, definicji klas i funkcji, które mają być dostępne w zakresie całego programu (przykład przytoczony wprost z książki p. Grębosza).

```
2  /*
3  Zmienne, które będą funkcjonować w przestrzeni wspólnej programu
4  będą dostępne w zakresach wszystkich plików, które będą zawierały odniesienie
5  do tego pliku nagłówkowego - w tym wypadku naglowek.h
6  */
7  extern int ile_pigmejow;
8  extern int ile_europejczykow;
9
10 /*
11 Analogicznie jak wyżej - nagłówki metod które mają funkcjonować w przestrzeni
12 wspólnej programu
13 */
14 void funkcja_etiopska();
15 void funkcja_francuska();
16 void funkcja_niemiecka();
```

plik europa.cpp – taka programowa biblioteka funkcji

```
1  #include "stdafx.h"
2  #include <iostream>;
3  #include "naglowek.h"
4  //odwołanie do pliku nagłówkowego
5  #include <string>
6  using namespace std;
7  int ile_europejczykow = 6;
8  /*
9  właściwa deklaracja zmiennej udsostępnianej później za pośrednictwem
10 naglowek.h
11 */
12
13 void funkcja_niemiecka()
14 {
15     cout << "Jestem w Europie (Berlin)\n";
16     //korzystamy ze "swojej" zmiennej (ile_europejczykow), ale również z zadeklarowanej w innym pliku (ile_pigmejow)
17     cout << "Mam przyjaciol - " << ile_pigmejow << " Pigmejow, oraz " << ile_europejczykow << " Europejczykow\n";
18 }
19
20 void funkcja_francuska()
21 {
22     cout << "Jestem w Europie (Paryz)\n";
23     //analogicznie jak w przypadku poprzednim
24     cout << "Mam przyjaciol - " << ile_pigmejow << " Pigmejow, oraz " << ile_europejczykow << " Europejczykow\n";
25 }
```

główny plik aplikacji:

```
3
4  #include "stdafx.h"
5  #include <iostream>
6  #include "naglowek.h"
7  //odwołanie do pliku nagłówkowego
8  using namespace std;
9
10 int ile_pigmejow = 10;
11 /*
12  właściwa deklaracja zmiennej udostępnianej później za pośrednictwem
13  naglowek.h
14  */
15 void funkcja_etiopska()
16 {
17     cout << "Jestem w Afryce (Adis Abeba)\n";
18     //korzystamy ze "swojej" zmiennej (ile_europejczykow), ale również z zadeklarowanej w innym pliku (ile_pigmejow)
19     cout << "Mam przyjaciol - " << ile_pigmejow << " Pigmejow, oraz " << ile_europejczykow << " Europejczykow\n";
20 }
21
22
23
24 int main()
25 {
26     funkcja_etiopska();
27     funkcja_francuska();
28     funkcja_niemiecka();
29     system("pause");
30     return 0;
31 }
```

Jestem w Afryce (Adis Abeba)
Mam przyjaciol - 10 Pigmejow, oraz 6 Europejczykow
Jestem w Europie (Paryz)
Mam przyjaciol - 10 Pigmejow, oraz 6 Europejczykow
Jestem w Europie (Berlin)
Mam przyjaciol - 10 Pigmejow, oraz 6 Europejczykow
Press any key to continue . . .

Przykład w którym funkcje zdefiniowane w różnych plikach bibliotecznych (plik_1.cpp oraz plik_2.cpp) korzystają z siebie wzajemnie, a także się wywołują z poziomu programu „głównego”.

naglowek.h

```
1  #pragma once
2  #include "stdafx.h"
3  #include <iostream>
4  #include <string>
5
6  extern int wartosc_1;
7  extern int wartosc_2;
8
9  void funkcja_z_pliku_1(int param1=0);
10 void funkcja_z_pliku_2(int param1=0);
```

plik_1.cpp

```

1  #include "stdafx.h"
2  #include <iostream>
3  #include "naglowek.h"
4  using namespace std;
5
6  int wartosc_1 = 10;
7
8  void funkcja_z_pliku_1(int param1)
9  {
10     cout << "*****\n";
11     wartosc_1++;
12     if (param1 == 0)
13     {
14         cout << "Wywołanie funkcji z pliku 1 z poziomu main()\n";
15     }
16     else
17     {
18         cout << "Wywołanie funkcji z pliku 1 z poziomu innej funkcji \n" << param1;
19     }
20
21     cout << "wartosc 1: " << wartosc_1 << endl;
22     cout << "wartosc 2: " << wartosc_2 << endl;
23     cout << "*****\n";
24     funkcja_z_pliku_2(1);
25 }

```

plik_2.cpp

```

1
2  #include "stdafx.h"
3  #include <iostream>
4  #include "naglowek.h"
5  #include <string>
6
7  using namespace std;
8
9  int wartosc_2 = 10;
10 void funkcja_z_pliku_2(int param1)
11 {
12     cout << "*****\n";
13     wartosc_2++;
14     if (param1 == 0)
15     {
16         cout << "Wywołanie funkcji z pliku 2 z poziomu main()\n";
17     }
18     else
19     {
20         cout << "Wywołanie funkcji z pliku 2 z poziomu innej funkcji\n";
21     }
22
23     cout << "wartosc 1: " << wartosc_1 << endl;
24     cout << "wartosc 2: " << wartosc_2 << endl;
25     cout << "*****\n";
26 }

```

plik „główny”

```

1  /*
2  | Plik główny aplikacji
3  | */
4
5  #include "stdafx.h"
6  | #include <iostream>
7  | #include "naglowek.h"
8
9  int main()
10 | {
11 |     funkcja_z_pliku_1();
12 |     funkcja_z_pliku_2();
13 |     system("pause");
14 |     return 0;
15 | }

```

Klasa vector

```

1  /*
2  | Jeżeli potrzebujemy przechowywać większą ilość zmiennych
3  | to oczywiście naturalnym skojarzeniem jest wykorzystanie tablic.
4  | Tablice są wydajne ale nie zawsze proste i intuicyjne w obsłudze.
5  | Dlatego wprowadzono pojęcie <vector> - czyli taka tablica tylko nieco "sprytniejsza"
6  | Aby móc wykorzystać std::vector należy dodać do programu dyrektywę #include <vector>
7  | */
8  #include "stdafx.h"
9  | #include <iostream>
10 | #include <vector>
11 | #include <string>
12 | using namespace std;
13
14 int main()
15 | {
16 |     vector<double> wartosc_pomiarow;
17 |     vector<string> studenci;
18 |     vector<int> elementy{ 4,7,3,9,10 };
19 |     vector<string> mieszkancy{"Nowak","Kowalski","Tomaszewski" };
20 |     //różne metody deklaracji wektorów, inicjacja wektorów
21 |     for (int i = 0; i < elementy.size(); i++)
22 |         cout << elementy[i] << ", ";
23 |     cout << endl;
24 |     for (int i = 0; i < mieszkancy.size(); i++)
25 |         cout << mieszkancy[i] << ", ";
26 |     cout << endl;
27 |     //klasyczna pętla przechodząc po wszystkich elementach wektora (jak po tablicy)
28 |     for (auto element : elementy)
29 |         cout << element << ", ";
30 |     cout << endl;
31 |     for (string element : mieszkancy)
32 |         cout << element << ", ";
33 |     cout << endl;
34 |     //tzw. pętla zakresowa
35 |     system("pause");
36 |     return 0;
37 | }

```

```
4, 7, 3, 9, 10,
Nowak, Kowalski, Tomaszewski,
4, 7, 3, 9, 10,
Nowak, Kowalski, Tomaszewski,
Press any key to continue . . .
```

Metody klasy vector

```
3  #include "pch.h"
4  #include <iostream>
5  #include <vector>
6  #include <string>
7  using namespace std;
8
9  void wyswietlWektor(string nazwa, vector<int> &wyswietlany)
10 {
11     cout << "rozmiar wektora "+nazwa+ " to: "<< int(wyswietlany.size())<< ", zawartosc: ";
12     for (auto element : wyswietlany)
13         cout << element << ", ";
14     cout << endl;
15 };
16
17 void wyswietlWektorOdTylu(string nazwa, vector<int> &wyswietlany)
18 {
19     cout << nazwa + " od konca to: ";
20     vector<int>::reverse_iterator iterator;
21     // tzw iterator odwrotny - pozwala poruszać się po wektorze w kolejności od konca do początku
22     for (iterator= wyswietlany.rbegin(); iterator != wyswietlany.rend(); ++iterator)
23     {
24         cout << *iterator << ", ";
25     }
26     cout << endl;
27 };
28
29 int main()
30 {
31
32     vector<int> wektor1;
33     vector<int> wektor2;
34     vector<int> wektor3;
35     vector<int> wektor4;
```

```

36
37     int tablicaIntegerow[] = { 5,6,7,8 };
38     /*
39     metoda assign przypisuje nową zawartość do obiektu klasy vector zamieniając jego aktualną zawartość
40     i modyfikuje jego rozmiar
41     */
42     wektor1.assign(7, 100); //do wektor1 trafi 7 razy wartość 100
43     wyswietlWektor("wektor1", wektor1);
44     vector<int>::iterator iterator; //zmienna pomocnicza - wskaźnik na jeden element wektora
45     iterator = wektor1.begin() + 1;
46     /*
47     metoda begin() zwraca wskaźnik na pierwszy element wektora - powiększamy go o 1 ustawiając tym
48     samym położenie wskaźnika na 2 element wektora wektor1
49     */
50     wektor2.assign(iterator, wektor1.end() - 1);
51     /*
52     metoda end() zwraca wskaźnik do ostatniego elementu wektora. W efekcie do wektora2 zostaną
53     przekopiowane wartości z wektora pierwszego począwszy od pozycji 2 do przedostatniej
54     */
55     wyswietlWektor("wektor2", wektor2);
56
57     wektor3.assign(tablicaIntegerow, tablicaIntegerow+2);
58     /*
59     przepisanie 2 elementów z tablicy podanej jako drugi argument
60     */
61     wyswietlWektor("wektor3", wektor3);
62     int rozmiarTablicy = sizeof(tablicaIntegerow) / sizeof(tablicaIntegerow[0]);
63     wektor4.assign(tablicaIntegerow, tablicaIntegerow + rozmiarTablicy);
64     /*
65     przepisanie wszystkich elementów z tablicy podanej jako drugi argument
66     */
67     wyswietlWektor("wektor4", wektor4);
37     int tablicaIntegerow[] = { 5,6,7,8 };
38     /*
39     metoda assign przypisuje nową zawartość do obiektu klasy vector zamieniając jego aktualną zawartość
40     i modyfikuje jego rozmiar
41     */
42     wektor1.assign(7, 100); //do wektor1 trafi 7 razy wartość 100
43     wyswietlWektor("wektor1", wektor1);
44     vector<int>::iterator iterator; //zmienna pomocnicza - wskaźnik na jeden element wektora
45     iterator = wektor1.begin() + 1;
46     /*
47     metoda begin() zwraca wskaźnik na pierwszy element wektora - powiększamy go o 1 ustawiając tym
48     samym położenie wskaźnika na 2 element wektora wektor1
49     */
50     wektor2.assign(iterator, wektor1.end() - 1);
51     /*
52     metoda end() zwraca wskaźnik do ostatniego elementu wektora. W efekcie do wektora2 zostaną
53     przekopiowane wartości z wektora pierwszego począwszy od pozycji 2 do przedostatniej
54     */
55     wyswietlWektor("wektor2", wektor2);
56
57     wektor3.assign(tablicaIntegerow, tablicaIntegerow+2);
58     /*
59     przepisanie 2 elementów z tablicy podanej jako drugi argument
60     */
61     wyswietlWektor("wektor3", wektor3);
62     int rozmiarTablicy = sizeof(tablicaIntegerow) / sizeof(tablicaIntegerow[0]);
63     wektor4.assign(tablicaIntegerow, tablicaIntegerow + rozmiarTablicy);
64     /*
65     przepisanie wszystkich elementów z tablicy podanej jako drugi argument
66     */
67     wyswietlWektor("wektor4", wektor4);

```

```

68     cout << "Wartosc na pozycji 2 w wektor4 to: " << wektor4.at(1) << endl;
69     cout << "capacity() dla wektor4 to: " << wektor4.capacity() << endl;
70     //ilość pamięci zajmowana przez wektor
71     cout << "max_size () dla wektor4 to: " << wektor4.max_size() << endl;
72     //teoretyczny maksymalny rozmiar wektora
73     wektor1.clear(); //czyści wektor i uztswia jego rozmiar na 0
74     cout << "wektor1 po wykonaniu clear(), ";
75     wyswietlWektor("wektor1", wektor1);
76     wektor1.assign(wektor4.begin(), wektor4.end());
77     wyswietlWektor("wektor1 po przepisaniu z wektor4", wektor1);
78     wektor1.emplace(wektor1.begin() + 1, 100);
79     //emplace() pozwala dopisać nowy element we wskazanym miejscu
80     wyswietlWektor("wektor1 po dopisaniu wartosci 100 na drugiej pozycji", wektor1);
81     wektor1.emplace(wektor1.end(), 200);
82     wyswietlWektor("wektor1 po dopisaniu wartosci 200 na koncu", wektor1);
83     // erase() usuwa wskazny element lub grupę elementów na pozycjach od ... do
84     wektor1.erase(wektor1.begin() + 4);
85     wyswietlWektor("wektor1 po usunieciu 5 piatej wartosci ", wektor1);
86     wektor1.erase(wektor1.begin(), wektor1.begin() + 2);
87     wyswietlWektor("wektor1 po usunieciu 2 pierwszych wartosci ", wektor1);
88     wektor1.push_back(250);
89     wyswietlWektor("wektor1 po dodaniu 250 na koncu ", wektor1);
90     wektor1.pop_back();
91     wyswietlWektor("wektor1 po usunieciu 250 na koncu ", wektor1);
92     wyswietlWektorOdTyłu("wektor1 od tylu ", wektor1);
93
94     system("pause");
95 }

```

```

rozmiar wektora wektor1 to: 7, zawartosc: 100, 100, 100, 100, 100, 100, 100,
rozmiar wektora wektor2 to: 5, zawartosc: 100, 100, 100, 100, 100,
rozmiar wektora wektor3 to: 2, zawartosc: 5, 6,
rozmiar wektora wektor4 to: 4, zawartosc: 5, 6, 7, 8,
Wartosc na pozycji 2 w wektor4 to: 6
capacity() dla wektor4 to: 4
max_size () dla wektor4 to: 1073741823
wektor1 po wykonaniu clear(), rozmiar wektora wektor1 to: 0, zawartosc:
rozmiar wektora wektor1 po przepisaniu z wektor4 to: 4, zawartosc: 5, 6, 7, 8,
rozmiar wektora wektor1 po dopisaniu wartosci 100 na drugiej pozycji to: 5, zawartosc: 5, 100, 6, 7, 8,
rozmiar wektora wektor1 po dopisaniu wartosci 200 na koncu to: 6, zawartosc: 5, 100, 6, 7, 8, 200,
rozmiar wektora wektor1 po usunieciu 5 piatej wartosci to: 5, zawartosc: 5, 100, 6, 7, 200,
rozmiar wektora wektor1 po usunieciu 2 pierwszych wartosci to: 3, zawartosc: 6, 7, 200,
rozmiar wektora wektor1 po dodaniu 250 na koncu to: 4, zawartosc: 6, 7, 200, 250,
rozmiar wektora wektor1 po usunieciu 250 na koncu to: 3, zawartosc: 6, 7, 200,
wektor1 od tylu od konca to: 200, 7, 6,
Press any key to continue . . .

```

Wektory wielowymiarowe

```
1  /*
2   Tablice w C++ (jak i w C) mają zasadniczą wadę - ich rozmiar musi być
3   znany w momencie kompilacji - a jeśli tego nie wiadomo - można wykorzystać
4   wektory, które w przypadku więcej niż jednego wymiaru również funkcjonują
5   na analogicznej zasadzie jak tablice wielowymiarowe i są po prostu wektorami wektorów
6   */
7
8  #include "pch.h"
9  #include <iostream>
10 #include <vector>
11 using namespace std;
12
13 //
14 vector<vector<char >> wektor2d_wypeł{
15     { 'a', 'b', 'c' },
16     { 'd', 'e', 'f' }
17 };
18 vector<vector<char >> wektor2d_pusty{4, vector<char>(5)};
19
20 //wektor wektorów
21 void WyszwietlWektor2D(vector<vector<char >> wyswietlany)
22 {
23     int IloscWierszy = wyswietlany.size();
24     //badamy "zewnątrzny" wymiar aby ustalić liczbę wierszy
25     for (int i = 0; i < IloscWierszy; i++)
26     {
27         int IloscKolumn = wyswietlany[i].size();
28         //badamy wymiar każdego z wierszy (nie zawsze każdy musi mieć taki sam
29         for (int j = 0; j < IloscKolumn; j++)
30             cout << "|" << wyswietlany[i][j];
31         cout << "|" << endl;
32     }
33 }
34 }
```



```

35 void WyszwietlWektor2D_ver2(vector<vector<char >> wyswietlany)
36 //nie trzeba badać rozmiarów wektora - można wykorzystać pętlę zakresową
37 {
38
39     for (auto wiersz:wyswietlany)
40     {
41         for (auto pozycja:wiersz)
42             cout << "|" << pozycja;
43         cout << "|" << endl;
44     }
45 }
46
47
48 void WypelnijWektor2D(vector<vector<char >> & wypelniany)
49 {
50     //przekazujemy wektor do funkcji przez referencję
51     char znak = '!';
52     int IloscWierszy = wypelniany.size();
53     //badamy "zewnętrzny" wymiar aby ustalić liczbę wierszy
54     for (int i = 0; i < IloscWierszy; i++)
55     {
56         int IloscKolumn = wypelniany[i].size();
57         for (int j = 0; j < IloscKolumn; j++)
58             wypelniany[i][j] = znak++;
59     }
60 }
61

```

```

62
63 int main()
64 {
65     WyszwietlWektor2D(wektor2d_wypel);
66     WyszwietlWektor2D_ver2(wektor2d_wypel);
67     WypelnijWektor2D(wektor2d_pusty);
68     WyszwietlWektor2D_ver2(wektor2d_pusty);
69     system("pause");
70 }
71

```

```

|a|b|c| | |
|d|e|f|
|a|b|c|
|d|e|f|
|!|"|#|$|%|
|&|'|(|)|*|
|+|,|-|.|/|
|0|1|2|3|4|

```

Uwaga !!!

Podczas realizacji zadań korzystamy z rozwiązań wykorzystywanych w przykładach

Zadanie 1 (4 pkt.)

Napisz program, który wczyta do jednowymiarowego wektora tyle różnych liczb całkowitych od użytkownika ile będzie on chciał, a następnie:

- znajduje największą i najmniejszą z nich, a także ich pozycje w zbiorze
- wyznaczy średnią wartość w tablicy
- zwróci pozycję wartości podanej przez użytkownika

Oczywiście powyższe funkcjonalności realizowane powinny być przez odpowiednie funkcje zgromadzone w stosownej bibliotece.

Zadanie 2 (10 pkt.)

Napisz program umożliwiający realizację następujących operacji na macierzach o dowolnych wymiarach (macierz w postaci wektora dwuwymiarowego):

- dodawanie macierzy
- odejmowanie macierzy
- mnożenie macierzy

Zawartość oraz wymiary macierzy wczytywane mają być od użytkownika. Oczywiście operacje wykonujemy tylko na macierzach o właściwych relacjach wymiarów . Program kończy swoje działanie dopiero po jednoznacznym wskazaniu tego przez użytkownika – pozwala wielokrotnie wykonywać operacje. Oczywiście powyższe funkcjonalności realizowane powinny być przez odpowiednie funkcje zgromadzone w stosownych bibliotekach.